การวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

PERSONAL FINANCIAL PLANNING OF PEOPLE IN UDON THANI PROVINCE AFTER COVID-19 RESTRICTION

กัลยารัตน์ หัสโรค์
Kanyarat Hassaro
วิทยาลัยพิชญบัณฑิต
Pitchayabandit College, Thailand
Email: tui.h2511@gmail.com

Received 20 December 2023**; Revised** 28 February 2024**; Accepted** 29 February 2024.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ และศึกษาปัจจัยการวางแผนการเงินที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่มีงานทำในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 คน โดยการคำนวณสูตรทาโร ยามาเน่ และการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นด้วยวิธีแบบบังเอิญ เครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์สมการการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีงานทำในจังหวัดอุดรธานีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลอยู่ในระดับมาก ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลต่างกันด้วย และปัจจัยด้านทัศนคติทางการเงิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ 0.01 ผลที่ได้สามารถนำไปกำหนดเป้าหมายทางการเงินที่ชัดเจน การเพิ่มรายได้และควบคุมรายจ่ายให้มีประสิทธิภาพ มีการออมและการลงทุนเพิ่มเพื่อใช้จ่ายในวัยเกษียณอย่างราบรื่น และลดความเสี่ยงกับปัญหาต่าง ๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้ในอนาคต

คำสำคัญ: การวางแผนการเงินส่วนบุคคล, ปัจจัย, พฤติกรรม, ไวรัสโคโรนา 2019

Abstract

This research article aimed to study the level of opinions about personal financial planning, to compare Personal financial planning behavior classified by demographic characteristics, and to study factors of the personal financial planning influencing on financial

planning behavior of people in Udon Thani Province after COVID-19 restriction. The research model was quantitative research and used questionnaires for instrument research. The samples were 400 people who have jobs in Udon Thani Province. The sample size was determined according to Taro Yamane and used non- probability sampling by accidental sampling. The statistics used in the analysis were mean, standard deviation, One-Way ANOVA and Stepwise multiple regression analysis. The result of the study found People who have jobs in Udon Thani Province generally have opinions about personal financial planning and engage in it at a high level. Demographics such as gender, age, education, marital status, and income vary also affects different financial planning behaviors as well. Three key factors influence personal financial planning : Financial Attitude, Perception of information, Knowledge about financial planning. The all 3 factors are all the positive, at significance level 0.01. The results can be used to set financial goals. Increasing income and controlling expenses effectively to the additional savings and investments to cover all the payments in retirement. and reduce the risk of various problems that cannot be controlled in the future.

Keywords: Personal Financial Planning, Factors, Behavior, COVID-19

บทนำ

ประเทศไทยได้เผชิญวิกฤติสุขภาพกับโรคโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อชีวิตของผู้คนในทุกด้าน ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งผลกระทบเชิงลบที่มหาศาลคือ ทำให้เศรษฐกิจซบเซานานหลายปี เพราะไทยพึ่งการส่งออกและการท่องเที่ยว โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF**)** ชี้ว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศไทย (Gross Domestic Product : GDP) จะปรับตัวลดลงถึง -6.7% ซึ่งถือว่าหนักมาก ทำให้กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และเป็นผลกระทบระยะยาว 2-3 ปี จากวิกฤติ COVID-19 สังคมไทยเรียนรู้และมีการรับมือกับอนาคตอย่างจริงจัง โดยสังคมเรียนรู้ว่าความเสี่ยงมีอยู่ คนรวย คนจนมีโอกาสได้รับความเสี่ยงเท่า ๆ กัน สังคมเรียนรู้ว่าปัญหาเรื่องสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ไม่ใช่เป็นเรื่องแยกส่วนกันทุกอย่างเกี่ยวข้องกันหมด การแก้ปัญหารวมศูนย์อยู่ที่ส่วนกลางอย่างเดียวไม่พอต้องมีการกระจายอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานต่างๆ และเรียนรู้ว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้เราเห็นปัญหาช่องว่างทางรายได้มีความเหลื่อมล้ำ และมีช่องว่างทางความคิดอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามสิ่งที่ทุกคนควรทำคือ พยายามที่จะผ่านวิกฤตินี้ไปให้ได้ ควรมีการเรียนรู้และมองไปข้างหน้า (Post COVID-19) พร้อมกับหาโอกาสในวิกฤติเพื่อสร้างสังคมใหม่ที่ดีขึ้น สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ได้ร่วมกับหลายองค์กรเพื่อติดตามและประเมินบทเรียนของวิกฤติ COVID-19 เพื่อนำสู่สังคมสุขภาวะ และการทำงานของ สช. เพื่อช่วยเสริมมาตรการของรัฐให้ได้ผลและบรรเทาความทุกข์ร้อนของประชาชน โดยนำสิ่งที่เกิดขึ้นมาถอดบทเรียนพร้อมกับการมองไปข้างหน้า เพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้ขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะในอนาคต (National Health Commission Office, 2021) รูปแบบการใช้ชีวิตของประชาชนหลังวิกฤติ COVID-19 โดยการวิเคราะห์มุมมองในประเด็นที่มีผลกระทบต่อผู้คนในชีวิตประจำวัน ในรูปแบบการใช้ชีวิตแบบชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ส่งผลกระทบต่อด้านอื่นๆ ที่สำคัญที่สุดคือ “การทำมาหากิน” อันเป็นมิติในภาคประชาชนขณะที่ในมิติของประเทศคือผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ ไม่มีทางที่จะทำให้ระบบเศรษฐกิจขับเคลื่อนไปอย่างปกติได้ หากเน้นที่ทำให้

การดำเนินชีวิตของผู้คนไม่เป็นปกติ เช่นเดียวกันหากเน้นที่ทำให้การดำเนินชีวิตของผู้คนเป็นปกติ ก็ไม่สามารถควบคุมการระบาดของเชื้อโควิดที่เกิดจากการสัมผัสใกล้ชิดได้ การบริหารให้ผู้ประชาชนยังทำมาหากินได้ ในวิถีชีวิตที่มีศักยภาพในการป้องกันการระบาด จึงต้องอาศัยความสามารถอย่างสูงยิ่งของผู้นำประเทศ ต้องมีทั้งศาสตร์อันหมายถึงความรู้ความเข้าใจ และศิลป์อันหมายถึงจินตนาการหรือวิชั่น และความสามารถที่จะคิดวิธีจัดการให้เกิดความกลมกลืนลื่นไหลประคับประคองการดำเนินชีวิตของประชาชนให้ราบรื่น ให้ประเทศชาติไม่เสียหาย (City Law Office, 2021)

ดังนั้น ประชาชนต้องมีการวางแผนด้านการเงินส่วนบุคคลเพื่อการดำเนินชีวิตให้ราบรื่น ซึ่งการวางแผนทางการเงินเป็นเครื่องมือที่ช่วยเตรียมความพร้อมและนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน ควรเริ่มจากการปลูกฝังนิสัยการใช้เงินและการออมอย่างสมเหตุสมผลและมีวินัยตั้งแต่เด็กๆ เมื่อเข้าสู่วัยทำงานก็จะต้องรู้วิธีการวางแผนและจัดสรรเงินที่ได้มาให้เพียงพอในการใช้จ่ายและการเก็บออมเพื่ออนาคต (Gitman, L.J., Joehnk, M.D. & Billingsley, R.S., 2020) อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีหลายปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยประชากรศาสตร์ที่ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (Poolphon, S., 2022) และปัจจัยการวางแผนการเงินประกอบด้วย การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรูเกี่ยวกับวางแผนทางการเงิน ภาวะทางเศรษฐกิจ ทัศนคติทางการเงิน และปัจจัยอื่นๆ (Utthasingh, C., et al., 2023 ; Klinglek, L., et al., 2022) ซึ่งส่งผลให้ประชาชนสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในแต่ละด้านได้ ซึ่งประกอบด้วย ด้านการกำหนดเป้าหมายทางการเงิน ด้านการบริหารรายได้ ด้านการบริหารค่าใช้จ่าย ด้านการออม ด้านการลงทุน และด้านการวางแผนเกษียณ (Kitdamrongtham, P, & Tulasombat, S., 2023 ; Sarapat, S., Inlakorn, S., & Chinchot, C., 2022)

เมื่อเปรียบเทียบการว่างงานของประชาชนในจังหวัดอุดรธานีในช่วงเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในปี พ.ศ. 2564 พบว่า มีผู้ว่างงานจำนวน 19,320 คน (Labor office Udon Thani Province, 2021) และช่วงหลังเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในปี พ.ศ. 2566 พบว่า มีผู้ว่างงานจำนวน 8,953 คน (Labor office Udon Thani Province, 2023) ซึ่งลดลง จำนวน 10,367 คน คิดเป็นร้อยละ 46.34 จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้มีงานทำในจังหวัดอุดรธานี จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษา การวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อแนวทางเตรียมความพร้อม และนำไปใช้ประโยชน์ต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลให้มีประสิทธิภาพ และประชาชนจะได้มีการดำรงชีวิตอย่างราบรื่นหลังสถานการณ์ต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตในอนาคตและมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของประชาชนจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

3) เพื่อศึกษาปัจจัยการวางแผนการเงินที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากบทความวิจัยของ Kerdjaras, S. (2018) ; Udomchian, A. (2018) ; Wiriyachongcharoen, C. (2020) ; Kuanrudee, H., Srimaitri, M., & Tamsiwan, O. (2022) ; Poolphon, S. (2022) ; Sarapat, S., Inlakorn, S., & Chinchot, C. (2022) ; Lomtaku, W., & Leewiwatwong, S. (2023) ; Rachanikorn, A., et al. (2023) ; Lai, M. M., & Tan, W. K. (2009) สรุปได้ว่าประชากรศาสตร์ หมายถึง การศึกษาข้อมูลทางประชากรศาสตร์ในข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มเป้าหมายที่มีความแตกต่างกันด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งอาจมีอิทธิพลทำให้บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างกันไปและเพื่อให้เห็นความแตกต่างของบุคคลในการวางแผนด้านการเงิน หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

แนวคิดปัจจัยการวางแผนการเงิน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากบทความวิจัยของ Chanapai, A., & Prukumpai, S. (2022) ; Klinglek, L., et al. (2022) ; Kuanrudee, H., Srimaitri, M., & Tamsiwan, O. (2022) ; Leewiwatwong. S., et al. (2022) ; Poolphon, S. (2022) ; Rachanikorn, A., et al. (2023) ; Somsri, W., & Yomjinda, L. (2023) ; Utthasingh, C., et al. (2023) ; Lai, M. M., & Tan, W. K. (2009) ; Mahapatra, M. S., Raveendran, J., & De, A. (2019) สรุปได้ว่า ปัจจัยการวางแผนการเงิน หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล อาจมีผลทำให้สถานะการเงินของบุคคลเปลี่ยนไป ดังนี้

1) การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร คือ กระบวนการที่บุคคลเปิดรับต่อข้อมูลข่าวสารตั้งใจรับข้อมูลนั้น และทำความเข้าใจ โดยกระทำการหาข่าวสารผ่านช่องทางต่างๆ เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุ และชมรายการโทรทัศน์ โดยแต่ละบุคคลมีความต้องการข่าวสารด้วยเหตุผลที่แตกต่างกันไป ได้แก่ เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) โดยติดตามความเคลื่อนไหว และสังเกตการณ์รอบตัวที่จะรู้ได้ว่าอะไรกำลังจะเกิดขึ้นเพื่อให้ทันเหตุการณ์ เพื่อต้องการคำแนะนำ (Guidance) ในการปฏิบัติให้ถูกต้องและช่วยในการตัดสินใจของแต่ละบุคคลในแต่ละวัน เพื่อนำเอาข้อมูลข่าวสารนั้นไปใช้ในการสนทนา (Participated Communication) และเพื่อความตื่นเต้น (Excitement) สร้างความรู้สึกเสมือนอยู่ในเหตุการณ์จริง

2) องค์ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน คือ ความรู้และความเข้าใจ แนวความคิดที่เกี่ยวกับการเงิน ความเสี่ยงทางการเงิน รวมถึงทักษะ แรงจูงใจ และความเชื่อมั่นที่จะใช้ความรู้และความเข้าใจเหล่านี้ในการตัดสินใจที่มีประสิทธิผล ในหลากหลายบริบททางการเงิน เพื่อปรับปรุงความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของปัจเจกและสังคม และช่วยให้สามารถมีส่วนร่วมในชีวิตทางเศรษฐกิจ

3) ภาวะทางเศรษฐกิจ คือ ภาวะเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงในหลายรูปแบบทั้งเศรษฐกิจแบบรุ่งเรืองหรือเศรษฐกิจแบบถดถอย ทั้งนี้ ไม่ว่าเศรษฐกิจจะอยู่ในภาวะใด บุคคลย่อมจำเป็นต้องมีรายได้และมีการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเงินส่วนบุคคลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตามในช่วงที่เศรษฐกิจถดถอยย่อมมีโอกาสมากขึ้นที่บุคคลจะได้รับผลกระทบทางลบจากภาวะเศรษฐกิจดังกล่าว หากบุคคลมีรายได้ที่ไม่เพียงพอสำหรับรายจ่าย โดยเฉพาะรายจ่ายที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีพ บุคคลดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะก่อหนี้ส่วนบุคคลหรือหนี้ครัวเรือนเพื่อนำเงินมาใช้จ่ายหนี้ครัวเรือนดังกล่าวคือ ภาระผูกพัน และจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตในอนาคตเช่นกัน และในที่สุดภาระหนี้สินที่สูงเกินไปรวมทั้งหนี้สินที่ไม่จำเป็นจะทำให้ความมั่งคั่งของบุคคลดังกล่าวลดน้อยลง

4) ทัศนคติทางการเงิน คือ ความคิดเห็นทางด้านการเงิน หรือเรื่องความสุขกับการใช้เงินมากกว่าการออม เช่น มีความสุขกับการใช้เงินมากกว่าการออม มีชีวิตอยู่เพื่อวันนี้และไม่คิดวางแผนเพื่ออนาคต และมีเงินต้องรีบใช้ เป็นต้น

5) ปัจจัยอื่นๆ คือ ปัจจัยอื่นที่มีผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่เปลี่ยนไป คือ สถานการณ์ปัจจุบัน รูปแบบการดำเนินชีวิต กฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และสังคม

แนวคิดพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ผู้วิจัยได้ศึกษาจากบทความวิจัยและบทความวิชาการของ Boonnun. W. (2018) ; Udomchian, A. (2018) ; Suthiphongphan, A. (2021) ; Chanapai, A., & Prukumpai, S. (2022) ; Sarapat, S., Inlakorn, S., & Chinchot, C. (2022) ; Kitdamrongtham, P, & Tulasombat, S. (2023) ; Lomtaku, W., & Leewiwatwong, S. (2023) ; Lai, M. M., & Tan, W. K. (2009) ; Boon, T. H., Yee, H. S., & Ting, H. W. (2011) ; Mahapatra, M. S., Raveendran, J., & De, A. (2019) สรุปได้ว่า พฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล หมายถึง พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมช่วยสร้างวินัยทางการเงินที่ดีทำให้บุคคลดำรงชีพได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสม ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน การบริหารรายได้ การบริหารค่าใช้จ่าย การออม การลงทุน และการววางแผนเกษียณ

ระเบียบวิธีวิจัย/วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลสรุปมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนผู้มีงานทำในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 585,543 คน (Labor office Udon Thani Province, 2023) กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีงานทำในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, T., 1973) และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นด้วยวิธีแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) (Srisa-at, B., 2017)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1) การสร้างเครื่องมือ โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยให้สอดคล้องกับประเด็นเนื้อหา ขอบเขตการวิจัย และกรอบแนวคิดการวิจัย โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการวางแผนการเงิน ประกอบด้วย การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ภาวะทางเศรษฐกิจ ทัศนคติทางการเงิน และปัจจัยอื่นๆ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน การบริหารรายได้ การบริหารค่าใช้จ่าย การออม การลงทุน และการวางแผนเกษียณ ส่วนที่ 1-3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close Ended Question) ข้อคำถามเป็นแบบตัวเลือก (Check List) และส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Question) โดยให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ผู้วิจัยกำหนดคำถามคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องที่สุด คือ ท่านมีอายุ 15 ปีขึ้นไป และเป็นผู้มีงานทำอยู่ในจังหวัดอุดรธานี หรือไม่ ถ้าใช้ท่านสามารถตอบแบบสอบถามได้ แต่หากไม่ใช้ให้จบแบบสอบถาม

2) การพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC: Index of Item-Objective Congruence) ได้ค่า IOC ตอนที่ 1, 2 และ 3 เท่ากับ 0.60-1.00 ทุกข้อ และนำไปทดสอบความเชื่อมั่นแบบสอบถาม พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค

รวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92 ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.8 แสดงว่า แบบสอบถามชุดนี้มีคุณภาพดี สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการสำรวจจากแบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มีงานทำในจังหวัดอุดรธานี โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้กับผู้มีงานทำอยู่ในจังหวัดอุดรธานีด้วยตนเอง และเก็บแบบสอบถามผ่านช่องทางออนไลน์โดยใช้ Google ฟอร์ม ระหว่างเดือน กันยายน-ตุลาคม 2566 เป็นเวลา 2 เดือน 2) เมื่อได้แบบสอบถามจำนวน 400 ชุดครบแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถาม และ3) นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส บันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ดังนี้

1) สถิติเชิงพรรณนา คือ สถิติที่นำมาใช้เพื่ออธิบายข้อมูลปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และบรรยายระดับความความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการวางแผนการเงินและพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2) สถิติเชิงอนุมาน คือ สถิติเพื่อทดสอบคุณสมบัติของตัวแปร และสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

2.1) สถิติเพื่อทดสอบคุณสมบัติของตัวแปร เป็นการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบ คุณสมบัติของข้อมูลให้สอดคล้องกับข้อกำหนดในการใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ คือ ตัวแปรอิสระจะต้องมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามเป็นเส้นตรง (Linearity) และไม่เกิดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอง (Multicollinearity) คือ การที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูงมากเกินไป จะเกิดปัญหาทำให้ผลการวิเคราะห์มีความคลาดเคลื่อนสูง โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ซึ่งควรมีค่าไม่เกิน 0.7 ค่า VIF (Variance Inflation Factors) ตามเกณฑ์มาตรฐาน ค่า VIF ควรมีค่า ≤ 10 ค่า Tolerance ตามเกณฑ์มาตรฐานต้องมีค่า อยู่ระหว่าง 0-1 (Wanichbancha, K., 2016)

2.2) สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Analysis of Variance: ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบ ด้วยการเปรียบเทียบเป็นคู่ (Multiple Comparison) ด้วยวิธีการ Fisher’s Least – Significant Different (LSD) และปัจจัยการวางแผนการเงินที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์สมการการถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1) ศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ดังนี้

1.1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการวางแผนการเงิน ของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ตัวแปรอิสระ) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยการวางแผนการเงิน โดยรวม

ปัจจัยการวางแผนการเงิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	4.13	0.64	มาก	1
2. องค์ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน	4.11	0.59	มาก	2
3. ภาวะทางเศรษฐกิจ	3.83	0.65	มาก	4
4. ทัศนคติทางการเงิน	3.61	0.77	มาก	5
5. ปัจจัยอื่นๆ (สถานการณ์ปัจจุบัน รูปแบบการดำเนินชีวิต กฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและสังคม)	4.09	0.57	มาก	3
รวม	**4.11**	**0.55**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการวางแผนการเงิน ของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.11 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ย 4.13 รองลงมา ได้แก่ องค์ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน มีค่าเฉลี่ย 4.11 ปัจจัยอื่นๆ (สถานการณ์ปัจจุบัน รูปแบบการดำเนินชีวิต กฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และสังคม) มีค่าเฉลี่ย 4.09 ภาวะทางเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ย 3.83 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทัศนคติทางการเงิน มีค่าเฉลี่ย 3.61 ซึ่งปรากฏการณ์จากค่าสถิติในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เกิดจากการเรียนรู้ของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงต้องหาข้อมูลข่าวสารให้เป็นปัจจุบัน เพื่อนำไปวางแผนทางการเงินที่ถูกต้อง และสามารถใช้ชีวิตอย่างราบรื่น

1.2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ตัวแปรตาม) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล โดยรวม

พฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการกำหนดเป้าหมายทางการเงิน	3.90	0.72	มาก	4
2. ด้านการบริหารรายได้	3.94	0.71	มาก	2
3. ด้านการบริหารรายจ่าย	3.85	0.75	มาก	6
4. ด้านการออม	3.87	0.71	มาก	5
5. ด้านการลงทุน	3.93	0.75	มาก	3
6. ด้านการวางแผนเกษียณ	3.99	0.72	มาก	1
รวม	**3.94**	**0.65**	**มาก**	

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.94 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการวางแผนเกษียณ มีค่าเฉลี่ย 3.99 รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารรายได้ มีค่าเฉลี่ย 3.94 ด้าน

การลงทุน มีค่าเฉลี่ย 3.93 ด้านการกำหนดเป้าหมายทางการเงิน มีค่าเฉลี่ย 3.90 และด้านการออม มีค่าเฉลี่ย 3.87 ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการการบริหารรายจ่าย มีค่าเฉลี่ย 3.85 ซึ่งปรากฏการณ์จากค่าสถิติในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เพราะได้รับประสบการณ์และเรียนรู้จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เมื่อสถานการณ์ดังกล่าวได้ลดน้อยลงประชาชนได้เรียนรู้การอยู่อย่างวิถีชีวิตใหม่ โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมในการดำรงชีวิตอย่างราบรื่นในเหตุการณ์เกิดโรคระบาดหรือในสถานการณ์อื่น ๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ เพื่อตอบวัตถุประสงที่ 2 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

Model		Sum of Squares	df	Mean of Squares	F	P
เพศ	ระหว่างกลุ่ม	4.168	4	1.042	5.654	0.000**
	ภายในกลุ่ม	72.792	395	0.184		
	รวม	76.960	399			
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	47.631	4	11.908	8.242	0.000**
	ภายในกลุ่ม	570.667	395	1.445		
	รวม	618.298	399			
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	13.046	4	3.261	6.743	0.000**
	ภายในกลุ่ม	191.052	395	0.484		
	รวม	204.098	399			
สถานภาพ	ระหว่างกลุ่ม	4.447	4	1.112	2.933	0.021*
	ภายในกลุ่ม	149.730	395	0.379		
	รวม	154.177	399			
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	48.790	4	12.198	9.523	0.000**
	ภายในกลุ่ม	672.507	395	1.703		
	รวม	721.298	399			

*ระดับนัยสำคัญ p<0.05, **ระดับนัยสำคัญ p<0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนในจังหวัดอุดรธานี ที่มีปัจจัยด้านประชาการศาสตร์แตกต่างกันมีพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างกัน พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างประชากรศาสตร์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน กับพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนผู้ที่มีงานทำใน

จังหวัดอุดรธานีที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีกลุ่มตัวอย่างประชาชนผู้ที่มีงานทำในจังหวัดอุดรธานีที่มี สถานภาพ ต่างกัน มีพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ศึกษาปัจจัยการวางแผนการเงินที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อตอบวัตถุประสงค์ที่ 3 ดังนี้

3.1 ตรวจสสอบคุณสมบัติของตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยการวางแผนการเงิน ประกอบด้วย การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (Perception of information : PI) องค์ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน (Knowledge about financial planning : KFP) ภาวะทางเศรษฐกิจ (Economic Conditions : EC) ทักศนคติทางการเงิน (Financial Attitude : FA) และ ปัจจัยอื่นๆ (Other Factors : OF) เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการวิเคราะห์ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson’s Correlation Coefficient) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่า VIF และค่า Tolerance ของตัวแปรอิสระ ปัจจัยการวางแผนการเงิน

ตัวแปรอิสระ	PI	KFP	EC	FA	OF	VIF	Tolerance
$\bar{X}$	4.12	4.11	3.83	3.61	4.09		
S.D.	0.64	0.59	0.65	0.77	0.57		
PI	1	0.546**	0.569**	0.318**	0.668**	1.933	0.517
KFP		1	0.557**	0.411**	0.653**	1.909	0.524
EC			1	0.578**	0.693**	2.563	0.390
FA				1	0.383**	1.548	0.646
OF					1	2.802	0.357

**ระดับนัยสำคัญ p<0.01

จากตารางที่ 4 ผลการตรวจสอบคุณสมบัติของตัวแปรตามข้อตกลงเบื้องต้นเพื่อให้มีความเหมาะสมกับการวิเคราะห์ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson’s Correlation Coefficient) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่า Tolerance และค่า VIF ของตัวแปรอิสระ คือปัจจัยการวางแผนการเงิน ประกอบด้วย การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ภาวะทางเศรษฐกิจ ทักศนคติทางการเงิน ปัจจัยอื่นๆ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.318-0.693 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 0.70 และค่า VIF มีค่าอยู่ระหว่าง 1.548-2.802 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 10 และ Tolerance อยู่ระหว่าง 0.357-0.646 ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.10-1.00 แสดงว่า ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์หรือเป็นอิสระต่อกัน ซึ่งไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity จึงสามารถนำไปทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ได้อย่างเหมาะสม

3.2 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการวางแผนการเงินที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ปัจจัยการวางแผนการเงินที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ปัจจัยการวางแผนการเงิน	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน			t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย		ความคาดเคลื่อนมาตรฐาน		
	(b)	(β)			
ค่าคงที่ (a)	0.511		0.178	2.864	0.004**
1.ทัศนคติทางการเงิน (FA)	0.368	0.436	0.032	11.415	0.000**
2.การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (PI)	0.355	0.347	0.043	8.348	0.000**
3.องค์ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน (KFP)	0.154	0.139	0.048	3.211	0.001**

R^2 = 0.528, Adjusted R^2 = 0.524, Std. error of the Estimate = 0.449

**ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยการวางแผนการเงิน ได้แก่ ทัศนคติทางการเงิน (FA) การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (PI) และความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน (KFP) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และจาการพิจารณาค่า R^2 เท่ากับ 0.528 แสดงว่า ตัวแปรอิสระร่วมกับพยากรณ์พฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ได้ร้อยละ 52.80

สรุปได้ว่า ปัจจัยการวางแผนการเงิน ได้แก่ ทัศนคติทางการเงิน (FA) การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (PI) และความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน (KFP) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย ด้านการกำหนดเป้าหมายทางการเงิน ด้านการบริหารรายได้ ด้านการบริหารค่าใช้จ่าย ด้านการออม ด้านการลงทุน และด้านการวางแผนเกษียณ หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) และสามารถเขียนสมการถดถอยได้ ดังนี้

สมการถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.511 + 0.368\ FA + 0.355\ PI + 0.154\ KFP$$

สมการถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.436\ FA + 0.347\ PI + 0.139\ KFP$$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการวางแผนการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะได้รับประสบการณ์และเรียนรู้จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เมื่อสถานการณ์ดังกล่าวได้ลดน้อยลงประชาชนได้เรียนรู้การอยู่อย่างวิถีชีวิตใหม่ โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมในการดำรงชีวิตอย่างราบรื่นในเหตุการณ์เกิดโรคระบาดหรือในสถานการณ์อื่น ๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้ จึงต้องมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลไว้รองรับเหตุการณ์ดังกล่าว โดยการศึกษาปัจจัยการวางแผนการเงินจากด้านที่มีความสำคัญมากไปหาน้อย ได้แก่

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ปัจจัยอื่น ๆ ภาวะทางเศรษฐกิจ และทัศนคติทางการเงิน เพื่อที่จะนำไปจัดทำแผนการเงินส่วนบุคคลให้มีประสิทธิภาพทางด้านการวางแผนเกษียณ ด้านการบริหารรายได้ ด้านการลงทุน ด้านการกำหนดเป้าหมายทางการเงิน ด้านการออม และด้านการบริหารรายจ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sumana Poonphon (2020 : 117) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารด้านการเงินส่วนบุคคล เพื่อวัยเกษียณอายุบุคลากรสายวิชาการภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาด้วยนวัตกรรมด้านการเงินจากการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ พบว่า ปัจจัยด้านความรู้การวางแผนการเงิน อยู่ในระดับมาก ซึ่งต่างกับปัจจัยด้านพฤติกรรมการวางแผนการเงินด้วยนวัตกรรมส่วนบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนเงินส่วนบุคคล ของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ พบว่า ประชาชนในจังหวัดอุดรธานีที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีงานทำในจังหวัดอุดรธานีแต่ละบุคคลมีความพร้อม ความกระตือรือร้นในการใช้ชีวิตประจำวันที่ต่างกัน และต้องการความอยู่รอดในสถานการณ์ต่างๆ ที่ควบคุมไม่ได้และได้เรียนรู้จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำอย่างไรจะสามารถใช้ชีวิตประจำวันด้วยความราบรื่นได้ จึงมีพฤติกรรมจัดทำแผนการเงินส่วนบุคคลที่ต่างกันเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Prapaporn Kitdamrongtam & Sirikul Tulasombat (2023 : 288) ได้ศึกษาเรื่อง การวางแผนการเงินส่วนบุคคลในแต่ละช่วงอายุด้วยเทคนิคการสร้างภาพ พบว่า แต่ละช่วงอายุของประชาชนส่งผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ Auksaranut Ratnikorn, et al (2023 : 6) ได้ศึกษาเรื่อง การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณของบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า อายุ ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ แตกต่างกัน แต่ขัดแย้งกับ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ Lai, M. M., & Tan, W. K. (2009 : 99) ที่ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในระบบเศรษฐกิจเกิดใหม่ พบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ เช่น อายุ เชื้อชาติ สถานภาพการสมรส เพศ และระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อนักวางแผนทางการเงินในการกำหนดกลยุทธ์เกี่ยวกับวิธีการปรับใช้โปรแกรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลสำหรับลูกค้าของตนให้ประสบความสำเร็จ

ผลการศึกษาปัจจัยการวางแผนการเงินที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า ทัศนคติทางการเงิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีงานทำในจังหวัดอุดรธานี ได้เรียนรู้ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แล้วนำมาใช้ปรับพฤติกรรมในการดำรงชีวิตในสถานการณ์ดังกล่าวให้ได้ โดยการมีทัศนคติทางด้านการเงินคือ การมีความเชื่อและความรู้สึกโดยรวมของบุคคลเกี่ยวกับเงินและการจัดการเงิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการเงินจากสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและน่าเชื่อถือ และมีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ส่งผลให้มีพฤติกรรมวางแผนการเงินส่วนบุคคลในด้านการการกำหนดเป้าหมายทางการเงินที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมและสามารถดำเนินการได้ มีการการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเพิ่มรายได้ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและเพิ่มการการออม และนำเงินไป

ลงทุนที่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นในความเสี่ยงต่ำ เพื่อวางแผนในวัยเกษียณ ซึ่งสอดคล้องกับ Lalida Klinglek, et al (2022 : 320) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินของคนรุ่นใหม่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี พบว่า ปัจจัยจูงใจ ด้านความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ด้นสภาวะทางเศรษฐกิจ ด้านการได้รับข้อมูลข่าวสาร และด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงิน มีผลต่อการว่างแผนทางการเงินของคนรุ่นใหม่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี และสอดคล้องกับ Jularuk Uttasing, et al (2023 : 209) ที่ศึกษาเรื่อง บทบาทของการเรียนรู้ทางการเงินที่มีต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล พบว่า ทัศนคติทางการเงิน ความรู้ทางการเงิน และทัศนคติต่อความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงิน และสอดคล้องกับ Mahapatra, Raveendran, & De (2019 : 996) ที่ศึกษาเรื่อง การสร้างแบบจำลองอิทธิพลของปัจจัยด้านพฤติกรรมและความรู้ความเข้าใจต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล กรณีศึกษาในหมู่ครัวเรือนอินเดีย พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าทางการเงิน ทัศนคดติทางการเงิน เป็นองค์ประกอบของการวางแผนทางการเงิน การจัดการกระแสเงินสด การลงทุน การประกันภัย การเกษียณอายุ ภาษี และการวางแผนอสังหาริมทรัพย์

สรุปองค์ความรู้จากงานวิจัย

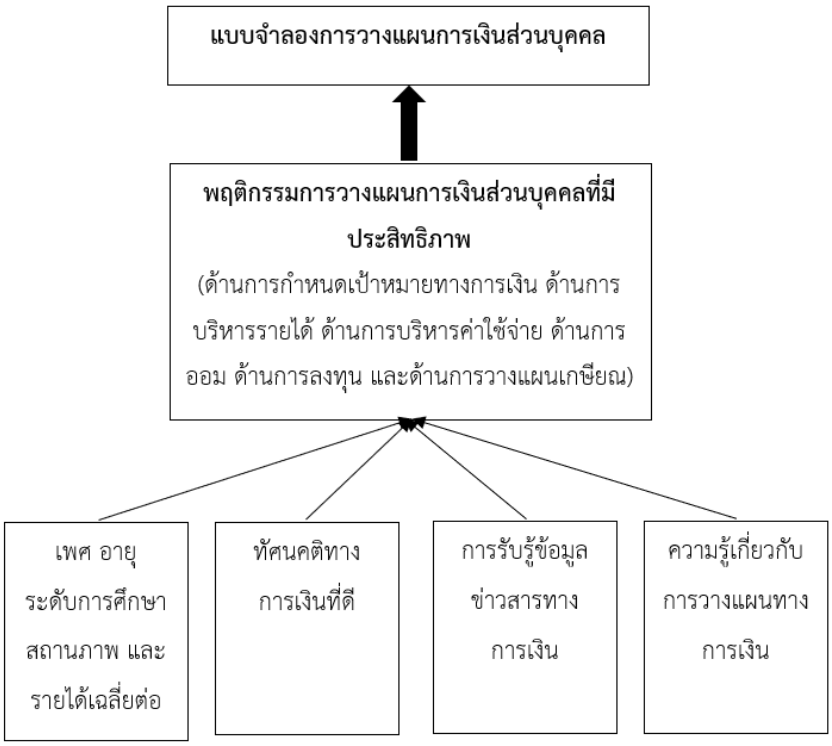

ภาพที่ 1 แบบจำลองการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

จากแบบจำลองการวางแผนการเงินส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นปัจจัยประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เกิดจากประสบการณ์ที่ผ่านมาในอดีต และการเรียนรู้จากข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมความรู้ ความคิดค่านิยม และทัศนคติที่แตกต่างกัน ทำให้มีความตระหนักถึงความสำคัญในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ และรองรับกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ และปัจจัยการ

วางแผนการเงินด้านทัศนคติทางการเงินที่ดี ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเงิน และด้านความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ในการรองรับการเปลี่ยนแปลงจากสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ อย่างเช่น การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นต้น โดยการกำหนดเป้าหมายทางการเงินที่ชัดเจน การเพิ่มรายได้และควบคุมรายจ่ายให้มีประสิทธิภาพ มีการออมและการลงทุนเพิ่มเพื่อใช้จ่ายในวัยเกษียณอย่างราบรื่น และลดความเสี่ยงกับปัญหาต่าง ๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบว่า ประชากรศาสตร์ (เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน) และปัจจัยการวางแผนทางการเงิน (ทัศนคติทางการเงิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน) มีอิทธิพลในการจัดทำแผนการเงินส่วนบุคคลให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแนวทางและนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตอย่างราบรื่น และลดความเสี่ยงกับปัญหาต่าง ๆ ในสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ในอนาคต สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ การวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อจะได้มุมมองในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลได้หลากหลายและมากยิ่งขึ้น นำไปเป็นแนวคิดและสร้างแบบจำลองการวางแผนการเงินส่วนบุคคลให้มีประสิทธิภาพครอบคลุมประชาชนเพิ่มขึ้น สามารถนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิตได้อย่างราบรื่นในสถานการณ์ที่ควบคุมไม่ได้

References

Boon, T. H., Yee, H. S., & Ting, H. W. (2011). Financial literacy and personal financial planning in Klang Valley, Malaysia. *International Journal of Economics and Management*, *5*(1), 149-168. https://www.researchgate.net/publication/268183126

Boonnun. W. (2018). Financial planning curriculum: Course 1: Fundamentals of financial planning (CFP). *KKBS Journal of Business Administration and Accountancy* , *2* (2), 65-65.

Chanapai, A., & Prukumpai, S. (2022). Factors Affecting Personal Financial Planning for Retirement of the People of Generation Y. *Journal of Interdisciplinary Research: Graduate Studies*, *11*(2). https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JIRGS/article/view/262712

City Law Office. (2021). *New normal in world after COVID-19 where nothing is the same*. Retrieved August 15, 2023, from https://webportal.bangkok.go.th/citylaw/page/sub/18819/title/3/

Gitman, L. J., Joehnk, M. D., & Billingsley, R. S. (2020). *Personal financial planning*. (13th ed.). OH: South Western Cengage Learning. https://so0 5 . tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/view/257544

Kerdjaras, S. (2018). Personal financial planning for retirement: a case study of Tha Sai Housing Community, Bangkok. *Suthiparithat* , *32* (102), 58-69. https://so0 5 . tci-thaijo.org/index.php/DPUSuthiparithatJournal/article/view/243409

Kitdamrongtham, P, & TulaSombat, S. (2023). Personal financial planning for each age group with visualization techniques. *Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi Journal*

of Liberal Arts , *5* (2), 288-303. https://so03.tci-thaijo.org/index.php/art/article/view/269313

Klinglek, L., et al. (2022). Motivating factors affecting financial planning of the new generation in Mueang District, Pattani Province. *Rajapark Journal* , *16* (47), 319-331. https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/view/257544

Kuanrudee, H., Srimaitri, M., & Tamsiwan, O. (2022). Personal financial planning according to the principles of sufficiency economy for the people of Kham Hai Yai Subdistrict, Don Mod Daeng District, Ubon Ratchathani Province. Journal of *Management and Development of Ubon Ratchathani Rajabhat University* , *9* (1), 107-122. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JMDUBRU/article/view/257466

Labor office Udon Thani Province. (2023). *Report on the labor situation in Udon Thani Province, 4rd quarter of 2021 (October – December)*. Udon Thani : Labor office Udon Thani Province.

Labor office Udon Thani Province. (2023). *Report on the labor situation in Udon Thani Province, 2rd quarter of 2023 (July – September)*. Udon Thani : Labor office Udon Thani Province.

Lai, M. M., & Tan, W. K. (2009). An empirical analysis of personal financial planning in an emerging economy. *European Journal of Economics, Finance and Administrative Sciences*, *16*(16), 102-115.

Leewiwatwong. S., et al. (2022). Factors affecting personal financial planning of school teachers under the Office of the Primary Educational Service Area, Phayao Province, District 1. *Journal of Humanities and Social Sciences, Maha Sarakham University* , *41* (2), 104-112. https://so03.tci-thaijo.org/index.php/humsujournal/article/view/253078

Lomtaku, W., & Leewiwatwong, S. (2023). Personal financial planning of tour guides in Chiang Mai Province during the outbreak of the 2019 coronavirus disease. *Rajapark Journal* , *17* (55), 160-173. https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/view/265581

Mahapatra, M. S., Raveendran, J., & De, A. (2019). Building a model on influence of behavioural and cognitive factors on personal financial planning: A study among Indian households. *Global Business Review*, *20*(4), 996-1009.

National Health Commission office (NHCO). (2021). *Looking at Thai Society after COVID-19 Reinforcing the Importance of Decentralization Paving the Way for National Reform.* Retrieved August 15, 2023, from https://www.nationalhealth.or.th/en/node/ 2242.

Poolphon, S. (2022). Personal financial management for retirement age academic personnel within Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University with financial innovation from logistics regression analysis: financial innovation, personal financial management, Analysis of logistic regression . *Journal of MCU Buddhist Panya Review* , *7* (4), 109-119. https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jmbr/article/view/258852

Rachanikorn, A., et al. (2023). Personal financial planning for retirement of personnel of Prince of Songkla University, Hat Yai Campus. *Procedia of Multidisciplinary Research* , *1* (10), 28-28. https://so09.tci-thaijo.org/index.php/PMR/article/view/3325

Saisombat, P., & Suwankiri. D. (2022). Adjustment of the elderly under the COVID-19 situation. *Journal of MCU Buddhist Panya Review* , *7* (3), 94-107.

Sarapat, S., Inlakorn, S., & Chinchot, C. (2022). Personal financial planning of the working age population in Chonburi Province. *Journal of Roi Kaensarn Academi* , *7* (3), 218-234.

Somsri, W., & Yomjinda, L. (2023). Factors affecting financial planning for retirement of personnel of the Office of the Ombudsman. *Journal of Philosophy, Doctor of Philosophy in Social Sciences* , *2* (1), 50-64.

Srisa-at, B. (2017). *Preliminary research*. (10rd ed.) Bangkok : Suriyasan.

Suthiphongphan, A. (2021). Personal financial planning behavior of cadets at Chulachomklao Royal Military Academy. *Journal of Yala Rajabhat University* , *16* (3), 357-366. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/yru_human/article/view/244555

Udomchian, A. (2018). Personal financial planning of employees of Bangkok Life Assurance Public Company Limited. *Journal of Political Science, Suan Sunandha Rajabhat University* , *1* (1), 56-64. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/polssru/article/view/248302

Utthasingh, C., et al. (2023). The role of financial learning in financial planning. Personal finance. *M.J. Ubon Review Journal* , *8* (2), 209-218. https://so0 6 . tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/266885

Wanichbancha, K. (2016). *Statistical analysis: statistics for administration and research*. (16th printing). Bangkok : Chulalongkorn University Press.

Wiriyachongcharoen, C. (2020). Accounting behavior of income and expenses for personal financial planning of people in the Thonburi area. *Journal of Political Science, Suan Sunandha Rajabhat University*, *3* (1), 9-20. https://so0 4 . tci-thaijo.org/index.php/polssru/article/view/248285

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis.* (3rd ed.) New York : Harper and Row Publications.